

การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำในการปกครอง
ข้าราชการตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล*
BUDDHADHAMMA INTEGRATION FOR PROMOTING LEADERSHIP
IN POLICE GOVERNANCE UNDER THE METROPOLITAN
POLICE HEADQUARTERS

เสน่ เฉโร

Sane Chero

นักวิชาการอิสระ

Independent Scholar

Corresponding Author E-mail: Sena.police2518@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. ศึกษาภาวะผู้นำในการปกครองข้าราชการตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล 2. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำในการปกครองข้าราชการตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล และ 3. นำเสนอการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำในการปกครองข้าราชการตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล โดยผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบการวิจัยแบบผสมวิธี ทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 18 รูปหรือคน และการสนทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย จำนวน 8 รูปหรือคน และการวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถาม เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการตำรวจนครบาลในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล จำนวน 393 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1. ภาวะผู้นำในการปกครองข้าราชการตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล ประกอบด้วย ด้านบุคลิกค่านิยมสิ่งใหม่ ๆ ด้านก้าวให้ทันโลกรอบรู้ ควรส่งเสริมให้รู้จักการใช้เครื่องมือที่เหมาะสม ด้านเป็นนักพัฒนาริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านเป็นนักต่อสู้ไม่ย่อท้อ ด้านมีบทบาทในการพัฒนาสังคมและเสียสละ ด้านมีความรับผิดชอบในงาน 2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำในการปกครองข้าราชการตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล พบว่า ภาวะผู้นำและหลักธรรมาสธรรม ส่งผลต่อภาวะผู้นำในการปกครอง

*Received September 17, 2024; Revised September 25, 2024; Accepted September 27, 2024

ข้าราชการตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 และ 3. การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำในการปกครองข้าราชการตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล พบว่า หลักฆราวาสธรรม ได้แก่ สัจจะ การรักษาคำพูด ทมะ การมุ่งมั่น ยึดมั่นในหลักความถูกต้องและเป็นธรรม ขันติ การรักษาภาวะปกติ มีความอดกลั้น อดทน และ จาคะ การเป็นผู้ให้ การสละละ ช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ส่งเสริมภาวะผู้นำในการปกครองข้าราชการตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ; ตำรวจนครบาล; หลักฆราวาสธรรม

Abstract

Objectives of this research article were: 1. study the leadership in the administration of police officers under the Metropolitan Police Bureau, 2. study the factors affecting the leadership in the administration of police officers under the Metropolitan Police Bureau, and 3. present the integration of Buddhist principles to promote leadership in the administration of police officers under the Metropolitan Police Bureau. The researcher has determined the research method using a mixed-method approach, including qualitative research using in-depth interviews with 18 key informants, and focus group discussions 8 experts, and quantitative research using questionnaires, collecting data from a sample group of 393 Metropolitan Police officers under the Metropolitan Police Bureau. Data were analyzed by finding frequencies, percentages, means, standard deviations, and multiple regression analysis.

The research results found that: 1. Leadership in governing police officers under the Metropolitan Police Bureau consists of 1. Pioneering and researching new things. 2. In terms of keeping up with the world, knowledge should be encouraged to use appropriate tools. 3. Being a creative developer 4. He is a relentless fighter. 5. Playing a role in social development and making sacrifices 6. Responsibility in work. 2. Factors affecting the leadership in governing police officers under the Metropolitan Police Headquarters were found to be leadership and principles of secularism. Affects the leadership in governing police officers under the Metropolitan Police Bureau at a statistical significance of 0.01. and 3. Integration of Buddhist principles to promote

leadership in the governance of police officers under the Metropolitan Police Headquarters. It was found that Garavasadhamma Including 1. Truth, keeping your word. 2. Dharma, determination, adhering to the principles of rightness and fairness. 3. Tolerance, maintaining normalcy. Have tolerance, patience and 4. Jaka, being a giver, giving up, helping and being generous. Promote leadership in the governance of police officers under the Metropolitan Police Bureau.

Keywords: Leadership; The Metropolitan Police; Garavasadhamma

บทนำ

ภาวะผู้นำ หรือ ความเป็นผู้นำ (Leadership) เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารจะนำออกมาหรือแสดงออกมาใช้เพื่อให้เกิดผลหรือมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้ที่อยู่รอบข้างในองค์กร (วิโรจน์ สารรัตน์, 2539) การสร้างภาวะผู้นำให้เกิดกับผู้นำ ผู้บริหารในฐานะที่เป็นผู้นำองค์กร ให้เกิดกับผู้นำเป็นกระบวนการที่สำคัญสำหรับการเสริมสร้างความสามารถในการนำทีมและบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นที่การพัฒนาทักษะต่าง ๆ ทั้งในด้านการตัดสินใจ การสื่อสาร และการสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้อื่นจะต้องสร้างความร่วมมือ ร่วมใจกันในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน ผู้นำ คือ ผู้ที่สามารถมีอิทธิพล เหนือกลุ่มหรือผู้ที่มีวิสัยทัศน์มีค่านิยมที่เหมาะสม และมีอิทธิพลเหนือคนอื่นตลอดจนมี ความสามารถในการตัดสินใจ ที่เป็นการตัดสินใจที่ยากและซับซ้อนได้อย่างเหมาะสม (สุพานี สฤกษ์วานิช, 2550)

กองบัญชาการตำรวจนครบาลเป็นหน่วยงานหนึ่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่มีวิสัยทัศน์ในการสร้างความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงปลอดภัยให้กับสังคม คุ้มครองรักษาไว้ซึ่งสถาบัน ชาติ ศาสน์ กษัตริย์ จำเป็นต้องพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพในการให้บริการ บังคับใช้กฎหมายโดยความเป็นธรรมและเสมอภาค เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นอันนำไปสู่ความผาสุกของประชาชน โดยกองบัญชาการตำรวจนครบาล มีสถานีตำรวจ จำนวน 88 สถานี มีหน้าที่หลัก 5 สายงาน คือ งานอำนวยความยุติธรรม งานป้องกันปราบปราม สอบสวน งานสืบสวน และงานจราจร (ทรงพล วัธนะชัย, 2554) โดยมีกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กองบัญชาการตำรวจนครบาลได้รับมอบหมาย ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1. การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ 2. การเพิ่มประสิทธิภาพในการสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและอำนวยความยุติธรรมทางอาญา 3. การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง และ 4. การพัฒนา

กองบัญชาการตำรวจนครบาลให้ทันสมัยไปสู่ระบบราชการไทย 4.0 (กองบัญชาการตำรวจนครบาล, 2565)

เจ้าหน้าที่ตำรวจภายใต้อำนาจดูแลของกองบัญชาการตำรวจนครบาลได้รับรู้และทราบถึงภาระหน้าที่ของตน แต่เชื่อว่าทุกคนจะปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ เพราะยังพบปัญหาภายใน ทั้งปัญหาด้านโครงสร้างขององค์กรที่มีขนาดสูงและใหญ่ทำให้การสั่งการ การรายงาน ลำช้าหรืองานด้านงบประมาณล่าช้าไม่ทันการหรือเพียงพอต่อการปฏิบัติภารกิจหน้าที่หลัก ปัญหาการบริหารจัดการด้านการบริหารงานบุคคลหรือทรัพยากรมนุษย์ ผู้นำ ภาวะผู้นำ ขวัญกำลังใจ แรงจูงใจในระบบทีม และการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม เช่น กำลังคน หรือด้านอื่น ๆ ปัญหาดังกล่าวมีอิทธิพลโดยตรงต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการของกองบัญชาการตำรวจนครบาล (เศรษฐพัส ธเนษฐภักศพง, 2562) ซึ่งปัญหาดังกล่าวส่งผลต่อการให้บริการประชาชนที่ไม่สามารถตอบสนองความต้องการและดูแลความสงบสุขของประชาชนได้อย่างเต็มที่ อาจเป็นต้นเหตุในการเกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมา

หลักพราวาสธรรม 4 ซึ่งพราวาสธรรม แปลว่า คุณสมบัติของผู้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานและการดำเนินชีวิตในโลก ประกอบด้วยธรรมะ 4 ประการ (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539) คือ สัจจะ ความจริง ความซื่อตรง ความซื่อสัตย์ ความจริงใจ การพูดจริง ทำจริง ทมะ คือ การฝึกฝน การข่มใจ ฝึกนิสัย การควบคุมและฝึกฝนตนเอง ให้สามารถรักษาศีลธรรมและประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดี ชันติ คือ ความอดทน อดกลั้น ต่อความยากลำบาก ไม่โกรธหรือหุนหันพลันแล่นเมื่อเผชิญกับสิ่งที่ไม่ถูกใจ การฝึกความอดทนช่วยให้เราสามารถเผชิญกับปัญหาและความท้าทายได้อย่างสงบ จาคะ คือ ความเสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การสละกิเลส การเสียสละหรือการแบ่งปันทรัพย์สิน ความสุขหรือเวลาของตนเองเพื่อผู้อื่น ช่วยเหลือและแบ่งปันให้ผู้อื่นมีความสุข จากหลักพราวาสธรรมดังที่กล่าวมาในแต่ละข้อจะเป็นปัจจัยในการพัฒนาให้เกิดภาวะผู้นำในการปกครองข้าราชการตำรวจให้เกิดการปฏิบัติงานและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เพื่อการปฏิบัติหน้าที่ในการบริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำในการปกครองข้าราชการตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล เนื่องจากปัญหาดังกล่าวยังคงส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจและความสุขในการอยู่ร่วมกันในองค์กร ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่าในการศึกษาถึงภาวะผู้นำในการปกครองข้าราชการตำรวจร่วมกับการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มาช่วยสนับสนุนจะช่วยให้เกิดแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำให้เกิดในทุกระดับอย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดกำลังใจในการปฏิบัติงานเป็นการเพิ่มความสุขในการปฏิบัติงานให้กับข้าราชการตำรวจให้สามารถทำหน้าที่ได้อย่างเต็มใจและเต็มความสามารถ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำในการปกครองข้าราชการตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำในการปกครองข้าราชการตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล
3. เพื่อนำเสนอการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำในการปกครองข้าราชการตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ และวิจัยเชิงปริมาณ

2. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2.1 ประชากร คือ ข้าราชการตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล จำนวน 21,141 คน (กองบัญชาการตำรวจนครบาล, 2565)

2.2 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากสูตรของ Taro Yamane ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 393 คน

2.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยเชิงคุณภาพ จำนวน 18 รูปหรือคน โดยคัดเลือกแบบเจาะจง แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ที่เป็นผู้มีความเกี่ยวข้องกับการวิจัย ประกอบด้วย กลุ่มนักวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานด้านพระพุทธศาสนา จำนวน 3 รูป นักวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานด้านรัฐศาสตร์ จำนวน 3 คน กลุ่มผู้บังคับบัญชาของกองบัญชาการตำรวจนครบาล จำนวน 4 คน กลุ่มข้าราชการตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล จำนวน 4 คน กลุ่มผู้มีส่วนได้เสียกับงานของตำรวจนครบาล จำนวน 4 คน และการสนทนากลุ่มเฉพาะโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ จำนวน 8 รูปหรือคน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการสื่อสารเพื่อสร้างความนิยมทางการเมืองให้แก่ประชาชนของนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดลำปางรวมทั้งการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำในการปกครองข้าราชการตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล มีการตรวจสอบความเที่ยงตรง และความถูกต้องของเนื้อหา ตลอดจนความชัดเจน และการใช้ภาษาที่เหมาะสมของข้อคำถาม เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน โดยใช้

เทคนิค IOC จากการคำนวณค่าและคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง พบว่าแบบสอบถามที่ได้มาคำนวณหาความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha = Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นในภาพรวมเท่ากับ 0.967

3.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเป็นการตั้งคำถามแบบปลายเปิด เพื่อสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคคล โดยผู้ให้ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างข้าราชการตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล จำนวน 393 คน

4.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 18 รูปหรือคน และการสนทนากลุ่มเฉพาะจากนักวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานด้านต่างๆที่เป็นผู้มีความเกี่ยวข้องกับการวิจัยมีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 8 รูปหรือคน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิจัยเชิงปริมาณ การศึกษาเชิงปริมาณวิเคราะห์จากสถิติพรรณนาสำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและพรรณนา ปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ ค่าร้อยละ และอธิบายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสื่อสารเพื่อสร้างค่านิยมทางการเมือง คือ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอนุมานได้แก่การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเพื่อพยากรณ์ตัวแปรตามหนึ่งตัว ซึ่งส่งผลมาจากตัวแปรอิสระตั้งแต่สองตัวขึ้นไปที่มีปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำในการปกครองข้าราชการตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล โดยทดสอบที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

5.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยการศึกษาภาคสนามด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และยืนยันผล

ผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำในการปกครองข้าราชการตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาลทั้ง 6 ด้าน พบว่า บุคคลค้นคว้าหาสิ่งใหม่ ๆ ควรส่งเสริมการเรียนรู้สิ่งใหม่อยู่เสมอ และควรมีการประยุกต์ใช้สิ่งใหม่ ๆ ภายในองค์กร ก้าวให้ทันโลก รอบรู้ควรส่งเสริมให้รู้จักการใช้เครื่องมือที่เหมาะสม เป็นนักพัฒนา ริเริ่มสร้างสรรค์ผลงานอยู่เสมอควรมีการปรับเปลี่ยนแผนให้สอดคล้องกับยุคสมัยและสุดท้ายการยกระดับองค์กรอย่างสร้างสรรค์ที่ต้องเพิ่มสมรรถนะขององค์กร เป็นนักต่อสู้ไม่ย่อท้อควรมีความละเอียดรอบคอบที่ผู้บังคับบัญชาควรเป็นผู้ที่ใส่ใจรายละเอียดในการปฏิบัติหน้าที่ทุกครั้ง มีบทบาทในการ

พัฒนาสังคม เสี่ยงละความสุขส่วนตัวเพื่อสังคมควรมีการช่วยเหลือประชาชนที่เป็นการสร้างประโยชน์ให้แก่สังคมอยู่เสมอ มีความรับผิดชอบในงานและดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาควรมีการสนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้มีโอกาสทำสิ่งใหม่ ๆ เป็นการเรียนรู้และการพัฒนาบุคลากรในสังกัดให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำในการปกครองข้าราชการตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำในการปกครองข้าราชการตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงปัจจัยเชิงจิตส่งผลต่อภาวะผู้นำในการปกครองข้าราชการตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล

ปัจจัยเชิงจิต	B	Std. Error	β	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	1.088	0.20		5.316**	0.000
ด้านความสำเร็จของงาน (Per 1)	0.196	0.058	0.197	3.390**	0.001
ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ (Per 2)	0.249	0.047	0.240	5.277**	0.000
ด้านความรับผิดชอบ (Per 4)	0.297	0.056	0.314	5.263**	0.000

Multiple R = 0.632^c R Square = 0.400 Adjusted R² = 0.395 Std. Error = 0.494

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 1 แสดงว่าปัจจัยเชิงจิตสามารถร่วมกันทำนายภาวะผู้นำในการปกครองข้าราชการตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล คือ ด้านความสำเร็จของงาน ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ และด้านความรับผิดชอบ สามารถร่วมกันทำนายภาวะผู้นำในการปกครองข้าราชการตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล ได้ร้อยละ 39.5

ตารางที่ 2 แสดงหลักขรรวาสธรรมส่งผลต่อภาวะผู้นำในการปกครองข้าราชการตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล

หลักขรรวาสธรรม	B	Std. Error	β	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	3.132	0.192		12.224**	0.000
สัจจะความซื่อสัตย์จริงใจ (DHAMMA1)	0.390	0.045	0.410	8.581**	0.000
ขันติความอดทน (DHAMMA3)	-0.122	0.051	-0.115	-2.402**	0.007

Multiple R = 0.399^b R Square = 0.159 Adjusted R² = 0.155 Std. Error = 0.584

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 2 แสดงว่า หลักขรรวาสธรรม 4 ส่งผลต่อภาวะผู้นำในการปกครองข้าราชการตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาลมี 2 ด้าน คือ สัจจะความซื่อสัตย์

จริงใจ และขันติความอดทน สามารถร่วมกันทำนวยภาวะผู้นำในการปกครองข้าราชการ
ตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล ได้ร้อยละ 15.5

3. การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำในการปกครองข้าราชการ
ตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล พบว่า การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อ
ส่งเสริมภาวะผู้นำในการปกครองข้าราชการตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล
พบว่า 1. สัจจะเป็นสิ่งสำคัญในการปกครองข้าราชการตำรวจคือต้องรักษาคำพูดเมื่อพูด
ออกไปแล้วก็ต้องพยายามทำให้ได้จริงตามที่พูด 2. ทมะจะสนับสนุนให้เกิดจิตใจมั่นคง
ที่ต้องมีการมุ่งมั่นทำในสิ่งที่ถูกต้องโดยไม่หวั่นไหวต่อสิ่งรบเร้าใด ๆ ยึดมั่นในหลักความ
ถูกต้องและเป็นธรรม 3. ขันติที่ต้องรู้จักควบคุมอารมณ์ที่เป็นการรักษาภาวะปกติของตนไว้
ได้ มีความอดกลั้น อดทนต่อความลำบากตรากตรำ ยึดมั่นในจรรยาบรรณตำรวจที่เน้นการ
ทำหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และ 4. จาคะต้องรู้จักการเป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับเป็นการ
สละละทิ้งความโลภ ความเห็นแก่ตัว แต่ควรมีความเอื้ออาทรต่อความทุกข์ยากและ
ความต้องการของคนอื่น ช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ด้วยความเห็นอกเห็นใจ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำในการปกครองข้าราชการตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล
จากผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำในการปกครองข้าราชการตำรวจสังกัดกองบัญชาการ
ตำรวจนครบาลทั้ง 6 ด้าน พบว่า บุคคลค้นคว้าหาสิ่งใหม่ ๆ ควรส่งเสริมการเรียนรู้สิ่งใหม่
อยู่เสมอ และควรมีการประยุกต์ใช้สิ่งใหม่ ๆ ภายในองค์กร ก้าวให้ทันโลก รอบรู้ควร
ส่งเสริมให้รู้จักการใช้เครื่องมือที่เหมาะสม เป็นนักพัฒนา ริเริ่มสร้างสรรค์ผลงานอยู่เสมอ
ควรมีการปรับเปลี่ยนแผนให้สอดคล้องกับยุคสมัย และสุดท้ายการยกระดับองค์กรอย่าง
สร้างสรรค์ที่ต้องเพิ่มสมรรถนะขององค์กร เป็นนักต่อสู้ไม่ย่อท้อควรมีความละเอียด
รอบคอบที่ผู้บังคับบัญชาควรเป็นผู้ที่ใส่ใจรายละเอียดในการปฏิบัติหน้าที่ทุกครั้ง มีบทบาท
ในการพัฒนาสังคม เสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อสังคมควรมีการช่วยเหลือประชาชนที่เป็น
การสร้างประโยชน์ให้แก่สังคมอยู่เสมอ มีความรับผิดชอบในงานและดูแลผู้ใต้บังคับบัญชา
ควรมีการสนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้มีโอกาสทำสิ่งใหม่ ๆ เป็นการเรียนรู้และการ
พัฒนาบุคลากรในสังกัดให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของพรเทพ
จันทร์กลม (2563) เรื่อง อิทธิพลของการรับรู้การเมืองในองค์กรต่อการเมืองภาวะ
ผู้นำที่มีต่อความยึดมั่นผูกพันในงานของข้าราชการตำรวจสังกัดตำรวจภูธรภาคหนึ่ง
พบว่า 1. ข้าราชการตำรวจมีทักษะทางการเมือง ภาวะผู้นำ และความยึดมั่นผูกพัน ในงาน
อยู่ในระดับสูง ในขณะที่มีการรับรู้การเมืองในองค์กรอยู่ในระดับปานกลาง และ 2. ทักษะ
ทางการเมือง และภาวะผู้นำสามารถร่วมกันพยากรณ์ความยึดมั่นผูกพันในงานของ

ข้าราชการตำรวจ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ข้อค้นพบที่น่าสนใจคือผลของปัจจัยต่าง ๆ ที่ยังไม่ได้มี การศึกษาร่วมกับความยึดมั่นผูกพันในงานอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะในบริบทข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรของประเทศไทย

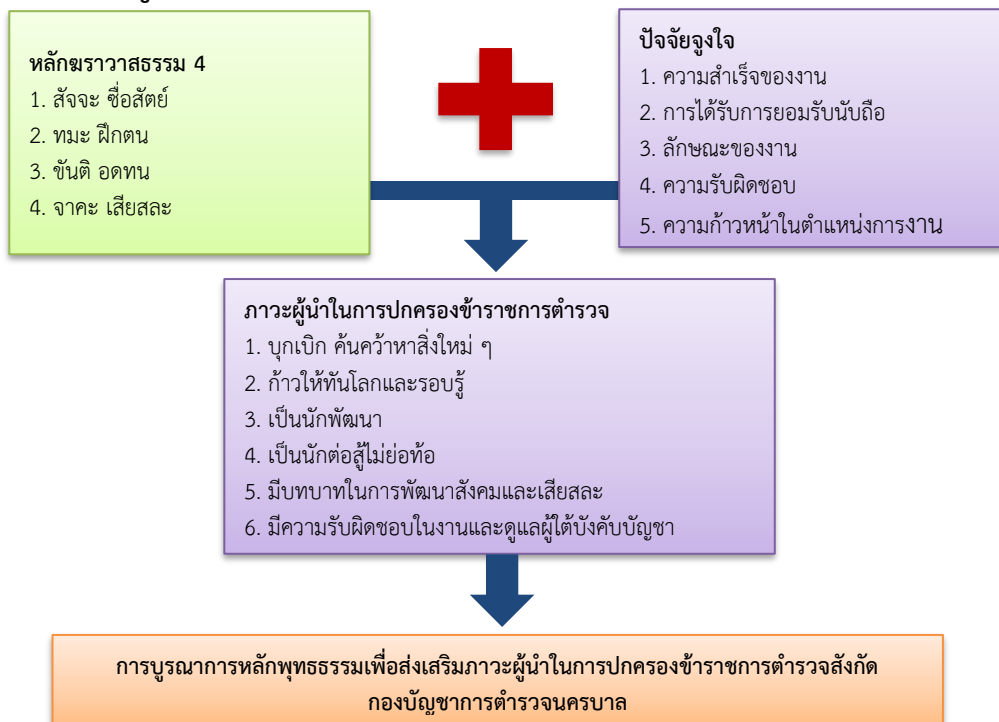
2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำในการปกครองข้าราชการตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำในการปกครองข้าราชการตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาลมี 3 ด้าน มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 แสดงว่าปัจจัยเชิงจิตสำนึกสามารถร่วมกันทำนายภาวะผู้นำในการปกครองข้าราชการตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล ได้ร้อยละ 39.5 ส่วนในด้านลักษณะงานและความก้าวหน้าในตำแหน่งการทำงานที่ไม่ส่งผลเป็นเพราะการปฏิบัติที่เป็นไปตามการมอบหมายบทบาทหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาอยู่แล้วซึ่งการจะเกิดความก้าวหน้าหรือไม่ขึ้นอยู่กับมาจากการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพจึงทำให้เห็นได้ว่าปัจจัยด้านอื่น ๆ ส่งผลมากกว่า และหลักฆราวาสธรรม 4 ส่งผลต่อภาวะผู้นำในการปกครองข้าราชการตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล มี 2 ด้าน แสดงว่าหลักฆราวาสธรรม สามารถร่วมกันทำนายภาวะผู้นำในการปกครองข้าราชการตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล ได้ร้อยละ 15.5 ซึ่งส่งผลในด้าน สังฆะ ความซื่อสัตย์และขันติ ความอดทน ส่วนในด้านที่ไม่ส่งผล ได้แก่ ทมะ การฝึกฝนตนเองก็ย่อมเกิดขึ้นได้หากมีความซื่อสัตย์ในการทำหน้าที่อดทนต่อความยากลำบาก และ จาคะ ความเสียสละหากสามารถอดทนต่อสิ่งชั่วร้ายที่ไม่ให้เกิดความเห็นแก่ตัวก็ย่อมทำให้ผู้บังคับบัญชาเกิดการแสดงออกด้วยการเป็นผู้ให้โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของพรเทพ จันทรมล (2561) เรื่อง อิทธิพลของการรับรู้การเมืองในองค์กรต่องานทางการเมืองภาวะผู้นำที่มีต่อความยึดมั่นผูกพันในงานของข้าราชการตำรวจสังกัดตำรวจภูธรภาคแห่งหนึ่ง พบว่า 1. ข้าราชการตำรวจมีทักษะทางการเมือง ภาวะผู้นำ และความยึดมั่นผูกพัน ในงานอยู่ในระดับสูง ในขณะที่มีการรับรู้การเมืองในองค์กรอยู่ในระดับปานกลาง และ 2. ทักษะทางการเมือง และภาวะผู้นำสามารถร่วมกันพยากรณ์ความยึดมั่นผูกพันในงานของข้าราชการตำรวจ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ข้อค้นพบที่น่าสนใจคือผลของปัจจัยต่าง ๆ ที่ยังไม่ได้มี การศึกษาร่วมกับความยึดมั่นผูกพันในงานอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะในบริบทข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรของประเทศไทย

3. การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำในการปกครองข้าราชการตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล พบว่า สังฆะจะเป็นสิ่งสำคัญในการปกครองข้าราชการตำรวจคือต้องรักษาคำพูดเมื่อพูดออกไปแล้วก็ต้องพยายามทำให้ได้จริงตามที่พูด ทมะจะสนับสนุนให้เกิดจิตใจมั่นคงที่ต้องมีการมุ่งมั่นทำในสิ่งที่ถูกต้องโดยยึดมั่นในหลักความถูกต้องและเป็นธรรม ขันติที่ต้องรู้จักควบคุมอารมณ์ที่เป็นการรักษาภาวะปกติของตนไว้ได้ที่ต้องอดทนต่อความลำบากตรากตรำ และยึดมั่นในจรรยาบรรณตำรวจที่เน้นการทำ

หน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และสุดท้ายจากจะต้องรู้จักการเป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับเป็นการสละทิ้งความโลภ ความเห็นแก่ตัว ตลอดจนความประพฤตินี้ไม่ดี ที่ทำให้เกิดความเสียหาย ก่อความบาดหมางทะเลาะเบาะแว้ง มีความเอื้ออาทรต่อความทุกข์ยากและความต้องการของคนอื่น นำให้เป็นคนไม่คับแคบ ไม่เห็นแก่ตัวแล้วให้ความช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ด้วยความเห็นอกเห็นใจซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภุชิต วิเศษคามินทร์ (2563) เรื่อง ประสิทธิผลการนํานโยบายการแก้ปัญหาจราจรไปปฏิบัติของกองบังคับการตำรวจจราจร พบว่า การปฏิบัติตามหลักพราวาธรรม 4 มี อิทธิพลต่อมีผลต่อประสิทธิผลการนํานโยบายการแก้ปัญหาจราจรไปปฏิบัติของกองบังคับการตำรวจจราจรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01การบูรณาการหลักพุทธธรรมได้แก่ หลักพราวาธรรม 4 ประกอบด้วย 1. ความอดทน อดกลั้น ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค 2. มีความจริงใจต่อตนเองและผู้อื่น 3. การเสียสละ มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อบุคคลอื่นและมีความซื่อสัตย์ และ 4. การฝึกฝนตนเอง

องค์ความรู้จากการวิจัย

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

จากภาพที่ 1 จากการที่ผู้วิจัยได้สร้างแผนภาพที่แสดงองค์ความรู้ดังกล่าวอธิบายว่าการบูรณาการหลัก ฆราวาสธรรม เพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำในการปกครองข้าราชการตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล เป็นแนวทางที่มีเป้าหมายในการสร้างสมดุลระหว่างหลักธรรมทางพุทธศาสนากับบทบาทและหน้าที่ของผู้นำในองค์กร โดยฆราวาสธรรม 4 ซึ่งเป็นหลักธรรมสำหรับผู้ครองเรือนหรือผู้ที่ดำรงชีวิตในสังคม ได้แก่ สัจจะ (ความจริงใจ) การพูดความจริงและการยึดมั่นในคำพูด ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความเชื่อถือและความไว้วางใจในหมู่ผู้ใต้บังคับบัญชา หากผู้นำตำรวจมีความจริงใจและมีความซื่อสัตย์ในหน้าที่ จะส่งผลให้ข้าราชการตำรวจรู้สึกมั่นใจและมีความเคารพในตัวผู้นำมากขึ้น หมด (การควบคุมตนเอง) การฝึกฝนจิตใจให้มั่นคง ไม่หวั่นไหวต่อสิ่งยั่วเย้าและการควบคุมอารมณ์ ซึ่งมีความสำคัญในการตัดสินใจในสถานการณ์ที่กดดัน การควบคุมตนเองนี้ยังช่วยเสริมสร้างความสามารถในการเป็นแบบอย่างที่ดีต่อข้าราชการตำรวจ ชันติ (ความอดทน) การอดทนต่อความยากลำบาก การเผชิญหน้ากับปัญหาและความท้าทายในหน้าที่ตำรวจ ความอดทนช่วยให้ผู้นำไม่ละทิ้งเป้าหมายหรือท้อถอยเมื่อต้องพบกับอุปสรรค จาคะ (การเสียสละ) การให้โดยไม่หวังผลตอบแทน การช่วยเหลือผู้อื่น และการเสียสละเพื่อส่วนรวม การมีจิตใจที่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยให้เกิดความสามัคคีและความร่วมมือภายในองค์กรการนำหลักฆราวาสธรรมมาบูรณาการในการปกครองและส่งเสริมภาวะผู้นำในกองบัญชาการตำรวจนครบาล จะช่วยส่งเสริมความเป็นธรรม ความรับผิดชอบ และความเชื่อมั่นในตัวผู้นำ ส่งผลให้การทำงานเป็นทีมมีประสิทธิภาพและเกิดความสงบเรียบร้อยในการปกครองภาวะผู้นำในการปกครองข้าราชการตำรวจที่มีคุณลักษณะดังที่กล่าวมา เป็นลักษณะสำคัญที่ช่วยให้การทำงานในองค์กรตำรวจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์ โดยมีคุณลักษณะสำคัญ 6 ข้อภาวะผู้นำในการปกครองข้าราชการตำรวจ ได้แก่ 1. บุคลิก ค้นคว้าหาสิ่งใหม่ ๆ 2. ก้าวให้ทันโลกและรอบรู้ 3. เป็นนักพัฒนา 4. เป็นนักต่อสู้ไม่ย่อท้อ 5. มีบทบาทในการพัฒนาสังคมและเสียสละ 6. มีความรับผิดชอบในงาน และดูแลผู้ใต้บังคับบัญชา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรมีการสนับสนุนการพัฒนานโยบายด้านสวัสดิการให้กับข้าราชการตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาลที่มากขึ้น
2. สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรมีการส่งเสริมด้านการพัฒนาวิธีการในการสร้างความเป็นผู้นำที่มีความทันสมัยให้กับข้าราชการตำรวจนครบาลทุกระดับ

3. สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรมีการส่งเสริมการพัฒนามาตรฐานในการปฏิบัติงานด้วยจรรยาบรรณอย่างเหมาะสมภายใต้ความชัดเจนและโปร่งใส

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรมีการจัดอบรมปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมในการสร้างผู้นำยุคใหม่ให้กับข้าราชการตำรวจนครบาล

2. สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรมีการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานด้วยความเชื่อมโยงและพัฒนาหน่วยงานกองบัญชาการตำรวจนครบาล

3. สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจนครบาล

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับ รูปแบบการพัฒนาบทบาทผู้นำในการส่งเสริมการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจนครบาล

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะในการปกครองข้าราชการตำรวจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

3. ควรศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลทางการเมืองที่ส่งผลต่อการปกครองข้าราชการตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล

เอกสารอ้างอิง

กองบัญชาการตำรวจนครบาล. (2565). แผนปฏิบัติราชการกองบัญชาการตำรวจนครบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565. กรุงเทพฯ: กองบังคับการอำนวยการกองบัญชาการตำรวจนครบาล.

ทรงพล วัธนชัย. (2554). แนวทางการบริหารงานสถานีตำรวจนครบาลสู่องค์กรแห่งความเป็นเลิศ. วารสารวิชาการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, 7(2), 63-77.

พรเทพ จันทรมล. (2561). อิทธิพลของการรับรู้การเมืองในองค์กรทักษะทางการเมืองภาวะผู้นำที่มีต่อ ความยึดมั่นผูกพันในงานของข้าราชการตำรวจสังกัดตำรวจภูธรภาคแห่งหนึ่ง. วารสารพุทธปริทัศน์ มหาวชิราวุธราชวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 24(2), 82-98.

ภูษิต วิเศษคามินทร์. (2563). ประสิทธิภาพการนำนโยบายการแก้ปัญหาจราจรไปปฏิบัติของกองบังคับการตำรวจจราจร (ดัชนีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2539). *ภาวะผู้นำ : หลักการและทฤษฎี*. กรุงเทพฯ: อักษราพิพัฒน์.
- เศรษฐพัส ธเนษฐ์ศักดิ์ศพง. (2562). *ประสิทธิภาพการบริหารจัดการของกองบัญชาการตำรวจนครบาล (ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุชนิพนธ์ิต สาขาวิชาการจัดการ)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสยาม.
- สุพานี สฤษฏ์วานิช. (2550). *พฤติกรรมองค์การสมัยใหม่ : แนวคิดและทฤษฎี*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.